

سبید صابون‌های روغن زیتون و شتر مرغ اغلب زود به زود خالی می‌شود: «فصل بهار و تابستان که شیش به سر و موی بچه‌ها می‌افتد خیلی‌ها می‌آیند سراغ این صابون‌ها. می‌گویند از اثرش، شیش رفع می‌شود.»

۶۶

آخرین صابون پز تهران

درباره یک صابون‌فروش سنتی بایتخت که هنوز چراغ دکانش روشن است

و خیابان صاحب‌جمع کوبانده‌اند هر صبح تا شب، کارگران یک کارخانه بزرگ و چند کارگاه کوچک سرگرم صابون‌پزی سنتی با ترکیب سدیم‌هیدروکسید (سود سوزآور) و کیلوکیلو دنبه و بیه‌گاو و گوسفند با کمی کربنات‌سدیم (سودا یا نمک) بودند. ده‌ها مغازه نیز به گردشان صابون‌های مستطیلی‌شکل با گوشه‌های پُر آمده را به جای گل سرشور و چوبک‌های معطر می‌فروختند. از آن روزگار و آن پیشه قدیمی، حالا فقط چراغ یک صابون‌فروشی روشن مانده: صابون‌فروشی صالحی که از آمد و شد مشتری‌های وفادار شلوغ است و عکس و فیلم‌هایش با عنوان بازمانده از صنف صابون‌فروشان تهران قدیم در شبکه‌های مجازی دست به دست می‌شود.

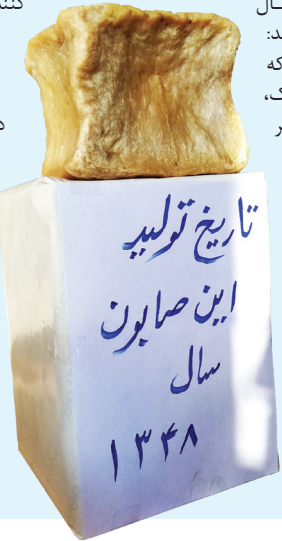
روزگار
سحر جعفریان عصر
روزنامه نگار

سال‌هاست این حول و حوالی را بازار بزرگ پایتخت، نام و نشان داده‌اند که بورس شیر مرغ است تا جان آدمیزاد: تیمچه و گذرهایی از این بازار برای پوشیدنی‌های برند تا ناناکورا و خوردنی‌های از آب گذشته تا خوشمزه‌های ایرانی، سرا و دالان‌هایی هم برای حراج همه‌چیز جنس و همه نوع کالا؛ محدوده‌ای شلوغ و پرجمعیت که بعضی دست به جیب و در کار خریدند و بعضی دیگر حجره دارند و قیمت‌هایشان همه مقطوع. روزگاری پیش‌تر اما، چند قدم آن سوتر از این بازار هزار تو، جایی که حالا سر درش تابلوی مولوی

پای دیگ و دیگچه‌های دوداندود که آتش به زیرشان گرم می‌گرفت، ایستاد و شش دانگ حواسش را داد به درهم پختن چربی‌ها، سدیم‌هیدروکسید، آب، نمک و رنگ‌ها که دست آخر به مایع صابون اضافه می‌شد. از آن همه خاطرات دور، بیشتر بوی شدید، شور و شبیه گوگردی که از آخرین قل‌قل بعضی پاتیل‌ها به‌هوا بود و برش زدن صابون‌های خشک‌شده به فال‌های (قطعات) کوچک، یادش هست.

وقتی فوت‌های استادی، کف می‌کنند

جالب اینکه پیش از دشت کردن کاسبان مجاور و همسایه، دخل حاج‌محمد از کسوری درمی‌آید. نخستین مشتری‌ها از راه می‌رسند؛ یکی صابون روغن زیتون می‌خواهد و دیگری سر و تش به پیله صابون مراغه عادت دارد. پیداست که بازار صابون‌های سنتی با توجه به مواد ارگانیک و آن فوت استادی که تولیدشان را کیفیت می‌بخشد همچنان داغ است و موفق به از میدان به در کردن انبوه صابون‌های لوکس و برند نشده‌اند: «فوت استادی برای صابون‌پزی چند چیز است...» به صابونی که رویش کاغذ نوشته «تولید سال ۱۳۴۸» چسبانده اشاره می‌کند: «یک فوت استادی این است که بدانی چه وقت چربی و آب و نمک، جفت با شیرین شده‌اند. فوت دیگر هم این است که بدانی لایه آخر صابون چه زمان روی مواد در حال تف، عمل می‌آید. فوت‌های استادی را که بلد باشی دست‌پخت می‌شود یکی مثل این صابون که سال ۴۸ پدرم برای جهیزیه خواهرم پخت.» کنار صابون ۵۶ سال پش، مهر صابون‌پزی صالحی هم دیده می‌شود؛ همان مهر که کمی قبل از خشک شدن

کامل قالب‌های صابون رویشان می‌کوبیدند.

سنتی‌های شیش کش

سبید صابون‌های روغن زیتون و شتر مرغ اغلب زود به زود خالی می‌شود: «فصل بهار و تابستان که شیش به سر و موی بچه‌ها می‌افتد خیلی‌ها می‌آیند سراغ این صابون‌ها. می‌گویند از اثرش، شیش رفع می‌شود.» قالب‌های صابون‌پزی صالحی به شکل مستطیل و کاسه‌ای است که بین ۵ تا ۱۰ هزار تومان قیمت دارد. «هم‌کفشان زیاد است و هم سریع آب نمی‌روند.» وقت چاشت که می‌شود، آرسالی‌های آقارحیم از راه ورامین و صابون‌پزی می‌رسد. راننده وانت می‌گوید: «حاجی‌جان، چک کن بین لیستی که می‌خواستید کم و کسری نداشته باشد... راستی آقارحیم پیغام داد پیله‌گاو و گوسفند‌هایی که از دامپروری‌های همدان و کرمانشاه خریدیم هنوز نرسیده...» این طرف، حاج‌محمد، آرسالی‌ها را کارتن‌کارتن واری می‌کند و آن طرف، چند مشتری کاغذ توضیحات مربوط به خواص صابون‌های هر سبد را می‌خواندند تا بهتر انتخاب و خرید کنند. راننده وانت یک‌دفعه یاد پیغام دیگر آقارحیم می‌افتد که از وانت می‌گوید: «حاجی‌جان، این را بگویم دست‌پکی از کارگرا وقت هم زدن دیگ کمی سوخته... یکی‌شان هم احتیاط نکرده و از بخار مایع صابون که قلم‌قلم کف اتاق خشک‌کنی می‌ریخته، سوخته...» تا حاج‌محمد چاره‌ای برای پیغام‌ها تدبیر کند، دشت سرچراغی‌اش نیز پیش‌تر از کاسبان مجاور و همسایه به دخل صابون‌فروشی‌اش می‌افتد.

طلاهای نامرئی

روایت اما و اگرهای فروش آنلاین طلا در بعضی از سایت‌های غیرمجاز

زندگی
رابعه تیموری
روزنامه نگار

طلا می‌فروشند، اما نه در فروشگاه و

با دقت و دس‌تک‌های معمول کاسبان این صنف. در فضای مجازی دکان باز کرده‌اند؛ دکانی که خارج از این فضا هویت قابلیت دسترسی ندارد و مشتریان‌شان باید نام و نشان محصولات آنها را در خلال پست‌های خود رضایت دهند.

خرید و فروش طلای آنلاین می‌تواند روزهایی را به‌خاطر می‌آورد که نام شرکت بازرگانی ریو پراگاس آلیین یا همان سکه‌ثامن بر سر زبان‌ها افتاده بود و مردم به امید داشتن پس‌اندازی پرسود و درازمدت در خرید طلا از آن با هم رقابت می‌کردند، اما پس از مدتی خالی‌فروشی و کلاهبرداری این شرکت دیجیتال مشخص شد و شمار فراوانی از مردم بر خاکستر سرمایه دود شده خود نشستند.

معامله آنلاین به شرط‌ها و شروطها

همین تجربیات تلخ باعث شده پلیس فتا به پرونده‌های تشکیات از این سایت‌ها به‌صورت ویژه ورود کند و لایه‌لای این جست‌وجوها به سرخ خطرات و ریسک‌های خرید آنلاین طلا که باعث گشوده شدن صدها پرونده کلاهبرداری در پلیس فتا شده برسد. براساس گفته‌های سردار داوود معظمی‌گودرزی، رئیس پلیس فتای تهران بزرگ خرید آنلاین از سایت‌ها و سکوهایی برخطی که ضمانت اصالت کالا و فاکتور معتبر به مشتری ارائه نکنند، نایمن و پرریسک است. براساس قانون به هر میزانی که طلا به‌صورت آنلاین و غیرفیزیکی معامله می‌شود، باید پشتوانه فیزیکی آن در بانک مرکزی یا یکی از بانک‌های کشور ذخیره شده باشد و چون در حال حاضر چنین پشتوانه‌ای وجود ندارد، فعالیت این سایت‌ها و پلتفرم‌ها ایمن و مطمئن نیست. داشتن «نماد تجارت الکترونیکی» مهم‌ترین شرطی است که سردار گودرزی برای قانونی بودن فعالیت سکوهایی خرید و فروش آنلاین طلا ذکر می‌کند و هشدار می‌دهد: «توصیه ما برای خریداران طلا پرهیز از معامله مجازی این کالای قیمتی است و با وجود ریسک‌ها و ابهامات متعددی که درباره فعالیت سایت‌های خرید و فروش مجازی طلا و سایت‌های واسط این معاملات وجود دارد، سرمایه‌گذاری به این شیوه را ایمن نمی‌دانیم.»

براساس قانون برای جواهرفروشی‌هایی که بسا روال قانونی و به‌صورت فیزیکی مشغول کارند تبلیغ در فضای مجازی آزاد و باامان است، اما با گسترده‌تر شدن فعالیت این صنف و داغ شدن بازار معاملات مجازی طلا، متولیان این صنف و پلیس فتا درصددند راهکارهایی برای قانونمند کردن این آشفته‌بازار وضع کنند تا راه را بر تکرار تجربیات تلخ گذشته ببندند.

طلا ۱۸ عیار کمیاب است

تبلیغات میلیاردی

این سایت‌ها که فراوانی تبلیغات‌شان آنها را به‌عنوان سایت‌های پر مشتری و قابل اعتماد معرفی کرده، به پشتوانه این هویت تبلیغاتی، خود را از راستی‌آزمایی ادعاهایشان و عرضه فیزیکی طلا بی‌نیاز می‌بینند، ولی تعدادی از کانال‌ها و سایت‌هایی که به تبلیغات محدودتر در فضای مجازی قناعت کرده‌اند، برای جلب اعتماد مشتریان امکان ارسال

این روزها تبلیغات گسترده‌ای برای فروش آنلاین طلا به چشم می‌خورد. تبلیغات سایت‌هایی که برای فروش آنلاین جواهرات راه‌اندازی شده و در نخستین صفحه آن محصولات، تصاویری از طلای آب شده و قطعات جواهر چند سبوتی ریز به چشم می‌خورد که به‌دلیل کم بودن اجرت ساخت و وزن ناچیزشان خرید آنها به‌صرفه است. یکی از شرایط معامله با گردانندگان بسیاری از این سایت‌ها رضایت دادن مشتری به ذخیره آنلاین طلای خریداری شده است. براساس این شرط طلای فیزیکی به خریدار تعلق نمی‌گیرد و طلاهایی هم که به‌صورت آنلاین خریداری می‌کند، بعد از صدور فاکتور مجازی برای مشتری ذخیره می‌شود. مدت ذخیره طلا را هم صاحبان سایت تعیین می‌کنند و در زمان مشخص شده در سایت، خریداران باید حجم کم یا زیاد طلای ذخیره شده خود را بفروشند که با وجود نوسانات بازار طلا کوتاه‌مدت بودن این بازه زمانی سودی برای مشتری همراه نمی‌آورد، اما یقیناً برای فروش‌شده خالی از سود نیست که برای نشان دادن مشتری‌یابی معامله مجازی خود، پیله پرداخت هزینه‌های میلیاردی تبلیغات گسترده را به تن می‌مالد.

براساس گفته‌های سردار داوود معظمی‌گودرزی، رئیس پلیس فتای تهران بزرگ خرید آنلاین از سایت‌ها و سکوهایی برخطی که ضمانت اصالت کالا و فاکتور معتبر به مشتری ارائه نکنند نایمن و پرریسک است

شیرما خانها
در حفظ محیط زیست شهرمان
کوشا باشیم

